

**Regulamin przewozu osób i bagażu
w publicznym transporcie zbiorowym
organizowanym przez Powiat Grodziski**

Rozdział I

Podstawa prawna, przedmiot oraz zakres stosowania Regulaminu

§ 1

1. Niniejszy Regulamin ustala się na podstawie art. 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo Przewozowe (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 8) oraz Ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2019 r., poz. 2475, z późn. zm.).
2. Regulamin określa warunki obsługi podróżnych, odprawy oraz przewozu osób, bagażu i rzeczy, wykonywanego w przewozach autobusowych organizowanych przez Powiat Grodziski.
3. Regulamin stosuje się do przewozu osób i rzeczy w zakresie obejmującym regularne przewozy autobusowe.

Rozdział II

Przepisy Ogólne

§ 2

1. Operator jest zobowiązany do przewozu osób i rzeczy w zakresie wynikającym z podanego do publicznej wiadomości rozkładu jazdy na poszczególnych liniach.
2. Zawarcie umowy przewozu wymaga nabycia przez podróżnego biletu na przejazd (przewóz bagażu) i/lub udokumentowania przysługujących mu uprawnień do przejazdu ulgowego przed rozpoczęciem przewozu.
3. Przewóz uważa się za rozpoczęty z chwilą, gdy autobus, w którym znajduje się podróżny ruszy z miejsca odjazdu.
4. Umowa przewozu, do której zawarcia dochodzi z naruszeniem przez podróżnego warunków, o których mowa w ust. 2-3, tj. przez samo zajęcie miejsca w autobusie, nabiera mocy wiążącej, jeżeli podróżny spełni lub zobowiąże się do uiszczenia należności przewozowej, powiększonej o opłatę dodatkową za przejazd (przewóz bagażu) bez ważnego biletu.

§ 3

1. Wysokość opłat za przewóz osób i rzeczy oraz zakres i warunki realizacji uprawnień do przejazdów ulgowych i bezpłatnych, określa stosowana przez Operatora taryfa oraz właściwe ustawy i rozporządzenia.
2. Operator podaje do publicznej wiadomości aktualną Taryfę opłat i zapewnia zainteresowanym podróżnym bezpłatny dostęp do obowiązujących go Przepisów porządkowych na swojej stronie

internetowej, w punkcie sprzedaży biletów miesięcznych i w każdym autobusie na liniach organizowanych przez Powiat Grodziski.

§ 4

Przewoźnik jest zwolniony z obowiązku przewozu, jeżeli:

- a) zachodzą uniemożliwiające przewóz okoliczności, których Operator nie mógł przewidzieć, ani zapobiec ich skutkom;
- b) klient nie zastosował się do Przepisów porządkowych;
- c) ze względu na rodzaj przewozu nie ma możliwości jego wykonania przy użyciu posiadanych środków transportowych;
- d) w innych przypadkach przewidzianych w niniejszym Regulaminie lub odrębnych przepisach.

§ 5

1. Operator ponosi wobec podróżnego pełne skutki odszkodowawcze w razie przedwczesnego odjazdu autobusu, natomiast za szkodę powstałą wskutek opóźnionego przyjazdu lub odwołania kursu przewidzianego w rozkładzie jazdy odpowiada tylko wówczas, gdy wynika ona z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa jego pracownika.
2. Za rzeczy i zwierzęta, które podróżny przewozi ze sobą pod własnym nadzorem Operator ponosi odpowiedzialność, jeżeli szkoda powstała z jego winy.
3. Powstanie szkody, na którą podróżny został narażony podczas przewozu, powinno być zgłoszone niezwłocznie po jej ujawnieniu i wymaga pisemnego potwierdzenia przez obsługę autobusu.
4. Zakres i wysokość odszkodowania należnego podróżnemu poszkodowanemu z winy Operatora ustala się na zasadach określonych odnośnymi przepisami Ustawy Prawo przewozowe i Kodeksu cywilnego.

§ 6

Podróżny odpowiada za zawinione przez siebie, względnie przez osobę pozostającą pod jego bezpośrednią opieką uszkodzenie lub zanieczyszczenie autobusu, albo innych urządzeń Operatora i obowiązany jest zapłacić odszkodowanie z tego tytułu w wysokości rzeczywistych kosztów wyrządzonej szkody.

§ 7

1. Tryb wzajemnego dochodzenia roszczeń przez Operatora i pasażera w postępowaniu sądowym (po wyczerpaniu drogi reklamacji/wezwania), określają przepisy art. 75 Ustawy Prawo przewozowe.
2. Warunki składania i szczegółowy tryb załatwiania reklamacji regulują odrębne przepisy wykonawcze do Ustawy Prawo przewozowe.

Rozdział III

Regularny Przewóz Osób

§ 8

Operator w trakcie przewozów na liniach organizowanych przez Powiat Grodziski obowiązany jest zapewnić podróżnym odpowiednie warunki bezpieczeństwa i higieny oraz wygody i należytej obsługi podczas przewozu autobusem.

§ 9

1. Podróżny obowiązany jest posiadać ważny bilet lub dokument uprawniający do przejazdu i okazywać go na żądanie obsługi autobusu i organów kontroli. Bilet stanowi dowód zawarcia umowy przewozu i nabycia uprawnienia do określonego w nim przejazdu. Operator, który wydał bilet obowiązany jest do świadczenia przewozu zgodnie z treścią biletu na rzecz jego nabywcy.
2. W bilecie na przejazd określa się wysokość należności oraz dane niezbędne do ustalenia zakresu uprawnień podróżnego, a w bilecie imiennym uprawniającym do przejazdów wielokrotnych – także tożsamość jego posiadacza.
3. Zabrania się przekazywania biletu innej osobie przed, w trakcie i po zakończeniu podróży, jeśli bilet jest wciąż ważny.
4. Bilet jednorazowy uprawnia do przejazdu określonym kursem autobusowym i nie daje prawa do przerwy w podróży. Przy przejazdach z przesiadaniem podróżny winien nabyć na każdy kurs oddzielny bilet, chyba, że w Taryfie opłat przewidziano możliwość podróży z przesiadaniem na podstawie jednego biletu.
5. Bilety miesięczne uprawniają do wielokrotnego, w okresie ważności biletu przejazdu na trasie określonej w bilecie.
6. Sprzedaż biletów ulgowych dokonywana jest w oparciu o okazany przez nabywcę dokument uprawniający do ulgi.
7. W razie utraty biletu podróżny traci prawo do dalszego przejazdu i winien wykupić bilet ponownie. Wtórników biletów utraconych (dotyczy to również imiennych biletów uprawniających do przejazdów wielokrotnych) nie wydaje się.

§ 10

1. Podróżny obowiązany jest nabyć bilet jednorazowy na przejazd przed rozpoczęciem przewozu u kierowcy autobusu, a bilet miesięczny w punkcie sprzedaży biletów miesięcznych.
2. Sprzedaży biletów dokonuje się według kolejności zgłaszania się podróżnych. Inwalidzi o widocznym kalectwie, kobiety ciężarne, osoby z małymi dziećmi na ręku oraz inne osoby o ograniczonej sprawności ruchowej, mogą nabyć bilet poza kolejnością.
3. Płacąc za przejazd podróżny zobowiązany jest żądać wydania biletu oraz sprawdzić czy jest on właściwy.

§ 11

1. Podróżny, który posiada na przejazd bilet jednorazowy ma prawo przejazdu na trasie lub w strefie określonej na bilecie.
2. Podróżny, który posiada bilet miesięczny ma prawo wielokrotnych przejazdów dowolną linią organizowaną przez Powiat Grodziski na obszarze ważności biletu.
3. Podróżny obowiązany jest zachować bilet na przejazd i przewóz bagażu do czasu zakończenia podróży oraz dbać o to, aby wsiąść do właściwego autobusu i wysiąść z niego na właściwym przystanku.

§ 12

1. Miejsce zatrzymania autobusu w trakcie realizacji kursu wskazują oznaczone odpowiednimi znakami przystanki autobusowe, ujęte w rozkładzie jazdy.
2. Do obowiązków kierowcy należy zatrzymywanie autobusu na przystankach przewidzianych w rozkładzie jazdy, zawsze kiedy pasażer zamierza wsiąść lub oczekuje na tym przystanku w celu rozpoczęcia podróży.
3. Kierowca zobowiązany jest wstrzymać odjazd autobusu ruszającego z przystanku, w celu zabrania spóźnionego podróżnego sygnalizującego zamiar skorzystania z przejazdu tym autobusem.
4. Z wyjątkiem przypadków uzasadnionych szczególnymi okolicznościami podróżni mogą wsiadać i wysiadać z autobusów tylko na oznaczonych w rozkładzie jazdy i na trasie przejazdu przystankach autobusowych.
5. Osobę, która doznała w drodze nagłej niedyspozycji lub ataku choroby, kierowca autobusu ma obowiązek dowieźć bezpośrednio do najbliższego punktu pomocy medycznej lub oczekiwać we wskazanym miejscu na przyjazd służb ratunkowych.

§ 13

1. Przy wsiadaniu do autobusu i wysiadaniu z niego oraz podczas przewozu, podróżny obowiązany jest stosować się do Przepisów porządkowych ogłoszonych przez Organizatora przewozów oraz do wskazówek kierowcy, który odpowiada za zapewnienie właściwych i bezpiecznych warunków przewozu osób i rzeczy.
2. Podróżny może zająć w autobusie jedno miejsce dla siebie oraz po jednym miejscu dla każdej jadącej z nim osoby, której bilet może okazać.
3. O miejscu zajęтым w autobusie decyduje kolejność wsiadania.
4. Podróżny zajmujący miejsce oznaczone napisem: „dla inwalidy” lub „dla osoby z dzieckiem na rękę”, winien je zwolnić dla osoby uprawnionej.
5. W czasie jazdy podróżny winien zachować rozwagę i ostrożność, a w szczególności nie powinien otwierać drzwi i okien bez zgody kierowcy, wyrzucać przez nie jakichkolwiek przedmiotów oraz wskakiwać i wyskakiwać z autobusu.

6. Podróżnemu nie wolno zachowywać się w autobusie w sposób utrudniający pracę kierowcy i w sposób uciążliwy dla współpodróżnych.
7. W autobusach obowiązuje zakaz palenia tytoniu i tzw. papierosów elektronicznych.

§ 14

1. Operator nie dopuszcza do przewozu i ma prawo, korzystając w razie potrzeby z pomocy organów porządkowych, usunąć z autobusu osoby:
 - a) odmawiające uiszczenia należności za przejazd autobusem;
 - b) nie przestrzegające, pomimo upomnienia, obowiązujących przepisów i nie podporządkowujące się wskazówkom personelu Operatora;
 - c) nietrzeźwe, zakłócające spokój i wywołujące swym zachowaniem zagrożenie publiczne;
 - d) znajdujące się w stanie, który z różnych względów może być uciążliwy lub niebezpieczny dla otoczenia;
 - e) mogące zanieczyścić ubiór i bagaż innych pasażerów oraz wnętrze autobusu.
2. Osobom wymienionym w ust. 1 pkt. b do e, przysługuje zwrot należności stosowny do niewykorzystanego z ich winy świadczenia przewozowego, po potrąceniu części należności tytułem odstępnego – w wysokości 10% należności uiszczonej za bilet, w formie reklamacji.
3. Obsługa autobusu ma prawo odmówić zabrania do przewozu większej liczby osób, niż wynosi liczba miejsc określonych w dowodzie rejestracyjnym pojazdu.
4. Jeżeli ze względu na brak miejsc w autobusie nie można przyjąć do przewozu więcej osób, kierowca jest obowiązany poinformować o tym podróżnych oczekujących na przystankach.

§ 15

1. Nie dokonuje się przeliczenia cen biletów miesięcznych na bilety jednorazowe.
2. Obsługa autobusu nie jest uprawniona do zwrotu pieniędzy za bilety niewykorzystane w całości lub części.
3. W przypadku ubiegania się o zwrot części niewykorzystanego biletu nie przedłuża się ważności tego biletu na przejazd w późniejszym terminie, a podróżny powinien wykupić nowy bilet.
4. Do obliczenia zwracanej należności za bilety miesięczne przyjmuje się:
 - a) pełną zapłaconą należność za bilet zwrócony przed pierwszym dniem terminu jego ważności, na wniosek pasażera;
 - b) należność proporcjonalną do liczby niewykorzystanych dni, o ile bilet został zwrócony w okresie jego ważności, w trybie pisemnej reklamacji.
5. Nie przysługuje zwrot należności za bilety niewykorzystane z przyczyn zawinionych przez podróżnego, zwracane po terminie ich ważności, chyba, że podróżny uzyskał wcześniej poświadczenie niewykorzystania biletu z powodu choroby albo innych ważnych przyczyn, całkowicie od niego niezależnych.

6. Od zwracanych należności przewoźnik potrąca 10% odstępnego.
7. Nie stosuje się potrącenia odstępnego i zwraca podróżnemu całą należność zapłaconą za przejazd, jeżeli odstąpił on od umowy przewozu z przyczyn występujących po stronie Operatora (np. likwidacji połączenia lub zmiany trasy lub godzin jego funkcjonowania) w sposób uniemożliwiający dalsze korzystanie z biletu.

§ 16

1. Podróżny, u którego podczas kontroli biletowej stwierdzono brak ważnego biletu na przejazd lub na przewóz rzeczy i bagażu podlegającego opłacie, a także brak możliwości udokumentowania uprawnień do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego, obowiązany jest do uiszczenia należności przewozowych oraz opłaty dodatkowej.
2. Opłatę, o której mowa w ust. 1 stosuje się również w przypadku stwierdzenia, że podróżny zabral do autobusu rzeczy wyłączone z przewozu lub spowodował bez uzasadnionej przyczyny zatrzymanie, opóźnienie, albo zmianę trasy przejazdu autobusu.
3. Należność przewozową za drogę, którą podróżny przebył bez biletu pobiera się według taryfy normalnej, nie uwzględniając ewentualnych uprawnień do ulgi. Jeżeli miejsca rozpoczęcia przejazdu nie można ustalić, należność tę oblicza się za całą drogę przebytą przez autobus w trakcie realizacji kursu.
4. Podróżny, który odmawia uiszczenia należności i opłaty dodatkowej podczas kontroli w autobusie może kontynuować podróż, jeżeli wylegitymuje się dokumentem tożsamości i podpisze zobowiązanie do wniesienia opłaty dodatkowej w terminie 7. dni od daty przyjęcia protokołu. W przeciwnym razie kontroler biletów może na najbliższym przystanku usunąć podróżnego z autobusu.
5. Należność nie uiszczona w terminie podanym w ust. 4 podlega przymusowemu ściągnięciu wraz z kosztami dodatkowego postępowania na zasadach określonych w odrębnych przepisach.
6. Ujawnione u podróżnych bilety sfałszowane i podrobione zatrzymuje się i przekazuje z odpowiednim doniesieniem organom policji. Osobę posługującą się takim biletem lub dokumentem traktuje się jako jadącą bez ważnego biletu.

Rozdział IV

Przewóz Rzeczy Podróżnego

§ 17

1. Rzeczy dopuszczone do przewozu, w zależności od ich rozmiarów, liczby i sposobu rozmieszczenia, mogą być przewożone bezpłatnie lub za opłatą przewidzianą w taryfie.
2. Podróżny, który posiada bilet na przejazd ma prawo:
 - a) przewiezienia ze sobą bezpłatnie:

- rzeczy zaliczonej do bagażu podręcznego, o wymiarach (długość, szerokość, wysokość, obwód) nie przekraczających razem 160 cm,
 - małych zwierząt trzymany na rękach,
 - wózka dziecięcego z dzieckiem i inwalidzkiego, jeśli podróżuje na nim osoba uprawniona,
 - psa-przewodnika jeśli podróżuje wraz z osobą niedowidzącą lub niewidomą.
- b) przewiezienia za opłatą przewidzianą w taryfie, na podstawie biletu normalnego rzeczy zabranych do wnętrza autobusu, których liczba, waga i wymiary nie pozwalają zaliczyć tych rzeczy do bagażu podręcznego oraz psa;
- c) przewiezienia za opłatą przewidzianą w taryfie, na podstawie biletu normalnego, roweru, po uzyskaniu zgody kierowcy.
3. Przedmioty, stanowiące bagaż podręczny, mogą być przewożone, jeżeli:
- a) nie tarasują przejścia, nie przeszkadzają podróżnym i nie narażają ich na niewygodę lub niebezpieczeństwo;
 - b) są trzymane przez podróżnego w ręku lub na kolanach;
 - c) nie zajmują przestrzeni zajmowanej przez innych pasażerów.
4. W sytuacji przewozu psa musi on być trzymany na smyczy i mieć założony kaganiec, a jego opiekun winien okazać przy wsiadaniu do autobusu ważne świadectwo szczepienia psa.
5. W autobusie nie wolno przewozić:
- a. przedmiotów mogących wyrządzić szkodę innym podróżnym lub mieniu Operatora i utrudniających warunki odbywania podróży;
 - b. rzeczy, których przewóz jest zabroniony na podstawie odrębnych przepisów administracyjnych, celnych, sanitarno-porządkowych, w tym: materiałów cuchnących, zapalnych, łatwopalnych, wybuchowych, żrących, trujących, radioaktywnych i innych niebezpiecznych;
 - c. nabitej broni palnej (zakaz nie dotyczy osób, które są uprawnione do jej noszenia ze względu na pełnione funkcje).
6. W razie uzasadnionego podejrzenia, że bagaż podróżnego zawiera rzeczy, których przewozić nie wolno, Operator ma prawo sprawdzić w obecności podróżnego zawartość tego bagażu, a w razie potwierdzenia się podejrzeń odmówić zabrania go do przewozu.
7. Jeżeli nie można ustalić właściciela bagażu podlegającego sprawdzeniu (ust. 7), Operator dokonuje tej czynności przy udziale dwóch postronnych świadków i postępuje z zakwestionowanymi przedmiotami w sposób określony przepisami o rzeczach znalezionych.

§ 18

Niniejszy regulamin obowiązuje od dnia 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.